

Zandwinning Netterden

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

8 november 2006 / rapportnummer 1502-63

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

uw kenmerk
2005-001283

uw brief
6 juli 2006

ons kenmerk
1502-64/Ib/jr

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER
Zandwinning Netterden

doorkiesnummer
(030) 234 76 12

Utrecht,
8 november 2006

Geacht College,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Zandwinning Netterden. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr. ir. G. Blom
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Zandwinning Netterden

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Zandwinning Netterden

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Zandwinning Netterden,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
Zandwinning Netterden,

de secretaris

ir. I.G.M. de Bondt

de voorzitter

dr.ir. G. Blom

Utrecht, 8 november 2006

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER HET MER	2
2.1 Algemeen	2
3. NADER ONDERZOEK.....	2
3.1.1 Natura 2000 gebied NSG Hetter-Millinger Bruch	2
3.1.2 (Grond-)water	3
4. AANBEVELINGEN VOOR DE INRICHTING.....	3
4.1.1 Fasering	3
4.1.2 Inrichting voorkeursalternatief.....	3

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 juli 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Montferland Journaal” d.d. 29 augustus 2006
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Het grondexploitatiebedrijf Netterden Zand en Grind BV heeft een vergunning om op de locatie Azewijnse Broek zand en grind te winnen. Deze vergunning maakt het mogelijk om tot medio 2008 te kunnen voldoen aan de marktvraag naar zand en grind en de continuïteit van het bedrijf veilig te stellen. Om winning van zand en grind voor circa 15 jaar veilig te stellen is uitbreiding van de winlocatie noodzakelijk. De uitbreiding blijft onder de drempelwaarde van 100 ha, waarboven bij ontgrondingen conform de Wet Milieubeheer een milieueffectrapportage moet worden uitgevoerd. Gezien de mogelijke milieugevolgen en de totale omvang van de zand- en grindwinning is besloten om toch een inrichtings-Milieueffectrapport op te stellen.

Bij brief van 6 juli 2006¹ heeft Gedeputeerde Staten van Provincie Gelderland de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 31 augustus ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER, zoals vastgesteld op 21 juni 2005;
- op eventuele onjuistheden;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁵.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de ontgrondingvergunning. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het ad-

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3.

⁴ Zie bijlage 4.

⁵ Wm, artikel 7.10.

vies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is. Het MER is helder van opbouw en voorzien van goed kaartmateriaal. De samenvatting is summier. Gezien de beperkte omvang van het MER beschouwt de Commissie dit niet als essentiële tekortkoming.

Het MER signaleert dat de zandwinlocatie zich op korte afstand bevindt van het Natura 2000 gebied NSG Hetter-Millinger Bruch net over de Duitse grens. Het MER is niet ingegaan op mogelijke gevolgen van het voornemen op de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000-gebied⁶. Gezien het feit dat de gevolgen van de zandwinning op het Natura 2000 gebied niet waarschijnlijk zijn, is dit geen essentiële tekortkoming in het MER.

In dit advies doet de Commissie tevens enkele aanbevelingen ten behoeve van de fasering van de oplevering van de zandwinningplas en de uiteindelijke inrichting van het plangebied.

3. NADER ONDERZOEK

3.1.1 Natura 2000 gebied NSG Hetter-Millinger Bruch

Op pagina 31 van het MER staat aangegeven dat op 1,5 km afstand van de zandwinning, net over de Duitse grens het Natura 2000 gebied NSG Hetter-Millinger Bruch is gelegen⁷. In het kader van herstelbeheer wordt hier gestreefd naar vernatting. Ten zuiden van de zandwinningsplas treedt verlaging van de waterstand op. Dit is een lokaal verschijnsel, dat naar verwachting niet reikt tot aan het Natura 2000 gebied. De waterstandsverlaging ter plaatse van het Natura 2000 gebied is verwaarloosbaar. Hoogstwaarschijnlijk zijn (significante) gevolgen op het Natura 2000 gebied uit te sluiten.

■ Om juridische risico's uit te sluiten, adviseert de Commissie om een voortoets uit te voeren. Deze voortoets moet vaststellen of significante gevolgen van de uitbreiding van de zandwinning op het Natura 2000 gebied daadwerkelijk zijn uit te sluiten en herstelbeheer (vernatting) niet wordt bemoeilijkt.

⁶ De Commissie heeft het bevoegd gezag in begin september telefonisch geadviseerd om de Duitse autoriteiten van het voornemen in kennis te stellen en na te gaan of deze bij de inspraak betrokken dienen te worden. In onderhavig geval zal voor de gebiedsbescherming niet de (Nederlandse) Natuurbeschermingswet maar wel Europees recht aan de orde zijn.

⁷ Aangewezen voor de 'natte' habitattypen 3150 (Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden), 3260 (Beken en rivieren met waterplanten) en 6510 (Glanshaver- en vossenstaarthooilanden) en 15 soorten watervogels en steltlopers.

3.1.2 (Grond-)water

In de nabijheid van het plangebied bevinden zich een aantal stortplaatsen (pag. 25). Uit mondelinge toelichting van Grontmij blijkt dat het om voormalige stortplaatsen gaat, die inmiddels zijn afgedekt. Verandering van de waterstand is ter plaatse van de stortplaats ten noorden van de zandwinning niet uit te sluiten, met name bij het alternatief “de rand gebroken”. Gezien het feit dat dit alternatief niet het voorkeursalternatief is en het een “schone” stortplaats betreft, is het risico op verontreiniging van het grondwater beperkt.

- De Commissie adviseert om gedurende het zandwinningsproces de grondwaterkwaliteit te monitoren. Het is van belang dat eventuele verspreiding van verontreiniging tijdig wordt gesignaleerd en maatregelen worden getroffen.

In het MER is geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat de zandwinningsplas in de toekomst een waterbergingsfunctie kan krijgen⁸. Door waterberging kunnen grondwaterstanden en -stromingen wijzigen.

- De commissie adviseert om, zodra waterberging aan de orde is, onderzoek te verrichten naar mogelijke wijziging van de grondwaterstanden en -stromingen.

4. AANBEVELINGEN VOOR DE INRICHTING

4.1.1 Fasering

In de richtlijnen is aangegeven dat het MER in moet gaan op de fasering van de oplevering. Het MER geeft aan dat het voorkeursalternatief in fases kan worden opgeleverd. Het MER laat in het midden of dit ook daadwerkelijk gebeurt.

- De Commissie merkt op dat het mogelijk is om in de ontgrondingvergunning bepalingen op te nemen over de fasering van de oplevering van de zandwinningsplas.

4.1.2 Inrichting voorkeursalternatief

Het alternatief dat het beste scoort op het aspect landschap is gekozen als basis voor het meest milieuvriendelijke alternatief (mma). Er is discussie mogelijk over de vraag of dit alternatief dan wel het alternatief dat het beste scoort op het aspect natuur de beste basis vormt voor het mma. Gezien de beperkte potenties voor natuurontwikkeling in het plangebied en het feit dat de hoofddoelstelling van de initiatiefnemer het winnen van zand is, is de keuze voor landschap en de bijbehorende exploitatiemogelijkheden plausibel.

Het voorkeursalternatief komt overeen met het mma uit het MER. Het gaat uit van een eindsituatie, waarin vooral de oostzijde is gereserveerd voor natuurontwikkeling. Daarbij wordt gedacht aan natuurlijke oevers met plas-dras situaties, ruigten en rietvegetaties. In aansluiting daarop en vanuit de gedachte dat de initiatiefnemer de voorkeur heeft uitgesproken om de zandwinningsplas als meest milieuvriendelijk alternatief in te richten, geeft de Com-

⁸ Zie inspraakreactie 2.

missie in overweging om bij de verdere uitwerking ook de volgende aandachtspunten te betrekken⁹:

- Flauw aflopende taluds (verhang van minimaal 1:10 maar zo mogelijk 1:50 voor waterriet) scheppen goede condities voor gevarieerde water- en oevervegetaties met bijbehorende levensgemeenschappen (paaiplassen vis en amfibieën, broedgelegenheid voor moerasvogels);
- Een natuurvriendelijke verbinding met de om te leggen Reefsche Wetering (zie pag. 81 van het MER) verbetert de vestigingsmogelijkheden voor zeldzame diersoorten van het natte milieu zoals ringslang en waterspitsmuis;
- Door de oostoevers niet in te zaaien of te beplanten kan de natuurlijke successie zorgen voor gevarieerde oevervegetaties;
- Structuurrijke oevers met langtongen, lagunes, poelen, kreken, plas-draszones en eilanden zorgen voor verschillen in licht, watertemperatuur, golfslag en aanspoelsel. Deze omstandigheden garanderen een gevarieerd leefmilieu;
- Langs de westzijde dient het gebruik van puin om oevers te beschermen tegen afkalving te worden vermeden. Puin heeft een eutrofierende werking en kan afvalstoffen bevatten;
- Productiegraslanden en akkers, die direct grenzen aan de zandwinplas, kunnen in het zomerhalfjaar vatbaar zijn voor schade door ganzenvraat (zie ook pag. 73 van het MER). Door de plas te omzoomen met grasruigte of half-natuurlijke graslanden wordt deze minder aantrekkelijk voor broedkolonies van grauwe ganzen¹⁰.

⁹ Zie voor meer gedetailleerde suggesties ook Goutbeek & Zekhuis. 2005. Grond voor natuur, verkenning van de actuele en potentiële natuur- en landschapswaarden van zandwinplassen in Overijssel. Landschap Overijssel, Dalfsen.

¹⁰ Zie inspraakreactie 3.

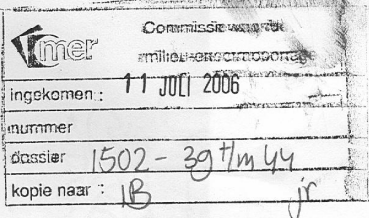
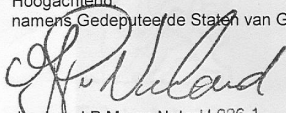
BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Zandwinning Netterden

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

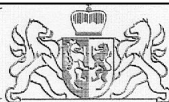
Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 juli 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten			provincie GELDERLAND
		Bezoekadres Huis der Provincie Markt 11 Arnhem	Postadres Postbus 9090 6800 GX Arnhem
Commissie voor de Milieu Effect Rapportage T.a.v. mevrouw I. de Bondt Postbus 2345 3500 GH UTRECHT		telefoon (026) 359 91 11 telefax (026) 359 94 80 e-mail post@gelderland.nl internet www.gelderland.nl	
datum 6 juli 2006		zaaknummer 2005-001283	
onderwerp MER en aanvraag ontgrondingsvergunning zand- winning Netterden			
Geachte mevrouw De Bondt,			
Hierbij zenden wij u zeven exemplaren van de op 14 juni 2006 ontvangen MER en van de op 30 juni 2006 ontvangen aanvraag voor een vergunning op grond van de Ontgrondingenwet voor de uitbreiding van de zandwinning Netterden. Deze stukken liggen van 24 augustus 2006 tot en met 4 oktober 2006 ter inzage. De kennisgeving wordt gepubliceerd in De Gelderlander, Montferlands Journaal en de Gelderse Post. Op 21 september 2006 wordt een inspraakavond gehouden in Partycentrum Terhorst te Netterden.			
Wij verzoeken u uw advies over het MER binnen negen weken aan ons uit te brengen.			
Hoogachtend namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,			
			
drs. ing. J.P.M. van Nuland 236-1 dienst Ruimte, Economie en Welzijn wnd. onderafdelingshoofd Vergunningen en Handhaving van de afdeling Landelijk Gebied			
bijlagen			
coll. -/hz code: 00165193.doc/RD			
inlichtingen bij e-mail verzonden		mw. G. van der Werff g.van.der.werff@prv.gelderland 10 JULI 2006	
		doorkiesnr. (026) 359 95 79 BNG 's-Gravenhage, rek. nr. 28 50 10 824 ABN • AMRO Arnhem, rek. nr. 53 50 26 463 Postbank-girorekening 869762 BTW nr. 001825100.B03 IBANnr.: NL74BNG0285010824 SWIFT/BIC: BNGHNL2G	

BIJLAGE 1a

Brief van het bevoegd gezag d.d. 22 augustus 2006 in verband met gewijzigde inspraaktermijn

Gedeputeerde Staten

provincie
GELDERLAND

Bezoekadres
Huis der Provincie
Markt 11
Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Commissie voor de Milieu Effect Rapportage
T.a.v. mevrouw I. de Bondt
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

telefoon (026) 359 91 11
telefax (026) 359 94 80
e-mail post@gelderland.nl
internet www.gelderland.nl

datum
22 augustus 2006
zaaknummer
2005-001283
onderwerp
MER en aanvraag ontgrondingsvergunning Zand-
winning Netterden

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	30 AUG. 2006
nummer	
dossier	1502-47
telefoon :	Ib Jr

Geachte mevrouw De Bondt,

Hierbij delen wij u mee dat wij op 22 augustus 2006 het MER als aanvaardbaar hebben beoordeeld.

In tegenstelling tot hetgeen in onze brief van 6 juli 2006 is vermeld, liggen de stukken van 31 augustus tot en met 11 oktober 2006 ter inzage. De kennisgeving wordt gepubliceerd in De Gelderlander, Montferland Journaal en De Gelderse Post.

Op 21 september 2006 wordt een inspraakavond gehouden in Partycentrum Terhorst te Netterden.

Wij verzoeken u uw advies over het MER binnen negen weken aan ons uit te brengen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

Commissaris
van de Koningin

H 438-7

secretaris

bijlage
- Kennisgeving

coll. -/je
code: 00183883.doc/JS/rd

inlichtingen bij mw. G. van der Werff
e-mail a.vander.werff@prv.gelderland.nl
verzonden 29 AUG. 2006

doorkiesnr. (026) 359 95 79

BNG 's-Gravenhage, rek. nr. 28.50.10.824
ABN • AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463
Postbank-girorekening 869762
BTW nr. 001825100.B03

IBANnr.: NL74BNG0285010824
SWIFT/BIC: BNGHNL2G

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieueffectrapport in "Montferland Journaal" d.d. 29 augustus 2006

Kennisgeving

provincie
GELDERLAND

Inspraak op Milieueffectrapport (MER) en aanvraag voor een vergunning op grond van de Ontgrondingenwet ten behoeve van uitbreiding zandwinning Netterden.

Op 14 juni 2006 heeft Netterden Zand en Grind B.V. te Gendringen bij Gedeputeerde Staten van Gelderland het MER ingediend ten behoeve van de voorgenomen uitbreiding van de zandwinning te Netterden in de gemeente Oude IJsselstreek.

Op 30 juni 2006 is de aanvraag voor een ontgrondingsvergunning ontvangen.

Netterden Zand en Grind B.V. heeft vergunningen om op de locatie "Azewijnse Broek" zand te winnen. Op grond van deze vergunningen kan voldoende zand worden gewonnen om tot ongeveer 2009 te kunnen voldoen aan de behoefte van de markt en om de coninuiteit van het bedrijf veilig te stellen. Teneinde aan de vraag naar zand en grind in de regio voor 15 tot 20 jaar te kunnen voldoen heeft het bedrijf het voornemen de locatie uit te breiden met ongeveer 80 ha.

Procedure

Voor het verlenen van de vergunningen op grond van de Ontgrondingenwet en de Wet milieubeheer zijn Gedeputeerde Staten het bevoegde gezag. Zij coördineren de voorbereiding en behandeling van het MER.

Gedeputeerde Staten zijn van mening dat het MER aanvaardbaar is. Dit betekent dat het voldoet aan de door Gedeputeerde Staten vastgestelde richtlijnen.

Terinzagelegging

Het MER en de aanvraag voor een ontgrondingsvergunning liggen van 31 augustus tot en met 11 oktober 2006 ter inzage bij:

- de gemeente Oude IJsselstreek, tijdens de daar gebruikelijke openingsuren;
- de gemeente Montferland, tijdens de daar gebruikelijke openingsuren;
- de provincie Gelderland, in de bibliotheek van het Huis der Provincie, Markt 11 te Arnhem, op werkdagen van 8.30 uur tot 16.30 uur.

Informatieavond

Op 21 september 2006 wordt om 19.30 uur een informatieavond gehouden in Partycentrum Terhorst, Emmerikseweg 2 te Netterden. Geïnteresseerden kunnen dan vragen stellen over het MER en de aanvraag voor een ontgrondingsvergunning. Zienswijzen daarop kunnen van 31 augustus tot en met 11 oktober 2006 schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Bij zienswijzen op het MER graag zaaknummer 2005-001283 vermelden, bij zienswijzen op de aanvraag voor een ontgrondingsvergunning graag zaaknummer 2006-009012 vermelden.

Degene die een reactie indient kan verzoeken persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Nadere informatie

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met mevrouw G. van der Werff van de afdeling Landelijk Gebied van de provincie Gelderland, tel. (026) 359 95 79, en met de heer A. van Straten van Grontmij, tel. (038) 499 17 29.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Netterden Zand en Grind B.V.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Gelderland

Besluit: Ontgrondingsvergunning

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C16.1

Activiteit: Uitbreiding Zand- en Grindwinning Netterden

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 22 februari 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 27 april 2005

richtlijnen vastgesteld: 21 juni 2005

kennisgeving MER: 29 augustus 2006

toetsingsadvies uitgebracht: 8 november 2006

Bijzonderheden:

De uitbreiding van de zandwinning op de locatie Azewijnse Broek blijft onder de drempelwaarde van 100 ha, waarboven bij ontgrondingen conform de Wet Milieubeheer een milieueffectrapportage moet worden uitgevoerd. Gezien de mogelijke milieugevolgen en de totale omvang van de zand- en grindwinning is besloten om toch een inrichtings-Milieueffectrapport op te stellen.

De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is. Het MER is helder van opbouw en voorzien van goed kaartmateriaal.

Het MER signaleert dat de zandwinlocatie zich op korte afstand bevindt van het Natura 2000 gebied NSG Hetter-Millinger Bruch net over de Duitse grens. Het MER is niet ingegaan op mogelijke gevolgen van het voornemen op de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000-gebied. Gezien het feit dat de gevolgen van de zandwinning op de Natura 2000 niet waarschijnlijk zijn, is dit geen essentiële tekortkoming in het MER.

In het advies doet de Commissie tevens enkele aanbevelingen ten behoeve van de fasering van de oplevering van de zandwinningplas en de uiteindelijke inrichting van het plangebied.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. ir. G. Blom (voorzitter)

drs.ir. B.A.H.V. Brorens

prof.dr.ir. F.M. Maas

ing. R.L. Vogel

Secretaris van de werkgroep:

ir. I.G.M. de Bondt

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20061006	Kreis-Kleve Der Landrat	Kleve (D)	20061017
2.	20061004	Waterschap Rijn en IJssel	Doetinchem	20061017
3.	20060929	Mw. T. van Niersen	Azewijn	20061017
4.	20061008	H.B.G. v. Raaij	Gendringen	20061019

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Zandwinning Netterden

Het grondexploitatiebedrijf Netterden Zand en Grind BV heeft een vergunning om op de locatie Azewijnse Broek zand en grind te winnen. Deze vergunning maakt het mogelijk om tot medio 2008 te kunnen voldoen aan de marktvraag naar zand en grind en de continuïteit van het bedrijf veilig te stellen. Om winning van zand en grind voor circa 15 jaar veilig te stellen is uitbreiding van de winlocatie noodzakelijk. De uitbreiding blijft onder de drempelwaarde van 100 ha, waarboven bij ontgroningen conform de Wet Milieubeheer een milieueffectrapportage moet worden uitgevoerd. Gezien de mogelijke milieugevolgen en de totale omvang van de zand- en grindwinning is besloten om toch een inrichtings-Milieueffectrapport op te stellen.

ISBN-10: 90-421-1907-1

ISBN-13: 978-90-421-1907-9